

Ingezonden brief – “Leven we langer dankzij gewasbeschermingsmiddelen?”

Geachte redactie,

Met belangstelling las ik de ingezonden brief van mevrouw Van Dokkum (GroenLinks-PvdA) d.d. 7 mei 2025, waarin zij haar zorgen uit over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Haar inzet voor een gezonde samenleving en een beter milieu verdient waardering. Toch wil ik graag enkele kanttekeningen plaatsen bij de manier waarop het debat over gewasbeschermingsmiddelen gevoerd wordt.

1. Gezondheidsrisico's zijn complex en contextgebonden

Er zijn inderdaad aanwijzingen, ook volgens de Gezondheidsraad, dat bepaalde gewasbeschermingsmiddelen in verband zouden kunnen worden gebracht met ziekten zoals Parkinson, ALS en ontwikkelingsstoornissen. Maar deze verbanden zijn alleen vastgesteld bij Franse boeren die decennialang, met hoge concentratie met bepaalde middelen werkten. Voor consumenten die groente en fruit eten waarop minimale residuen aanwezig zijn, ontbreekt tot nu toe hard wetenschappelijk bewijs voor gezondheidsrisico's. De GGD bevestigt bovendien dat de blootstelling in Nederland onder de risicogrenzen blijft en adviseert juist wel groente en fruit te eten omdat variatie bijdraagt aan een gezonde leefstijl.

2. Biologische teelt is niet per definitie beter

Hoewel biologische landbouw waardevolle uitgangspunten kent, betekent dit niet automatisch dat deze productievorm gezonder of milieuvriendelijker is. Ook biologische boeren gebruiken natuurlijke insecten en gewasbeschermingsmiddelen, vaak van natuurlijke oorsprong, die óók schadelijk kunnen zijn voor insecten, bodemleven of het oppervlaktewater. Bovendien is biologische teelt minder efficiënt, waardoor er meer landbouwgrond nodig is en de prijzen hoger liggen. Het antwoord ligt niet in zwart-witdenken, maar in het verbeteren van bestaande systemen.

3. Economische belangen zijn óók maatschappelijke belangen

De Nederlandse land- en tuinbouwsector is honderden jaren aan het innoveren. Ze gebruiken continue nieuwe technieken om duurzamer te worden. En ze zijn van groot belang voor onze voedselzekerheid, werkgelegenheid en welvaartspositie. Het is terecht dat economische belangen zorgvuldig worden meegewogen in beleid. Dat past bij onze politieke cultuur, waar verschillende waarden — gezondheid, economie, natuur — tegen elkaar worden afgewogen. Verduurzaming moet haalbaar en betaalbaar blijven, zonder de boer of burger in de knel te brengen.

4. Wetenschappelijke toelating is streng en gebaseerd op voorzorg

Alle middelen worden beoordeeld door het **Ctgb** (College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden) en op Europees niveau door de **EFSA** (Europese Voedselveiligheidsautoriteit). Toelating vindt alleen plaats na uitgebreide risicoanalyses waarbij effecten op mens, dier en milieu worden onderzocht. Daarbij geldt het **voorzorgsbeginsel**: als er serieuze onzekerheid is over de veiligheid, wordt het middel niet toegelaten of uit de handel genomen.

5. Breder perspectief op blootstelling is noodzakelijk

Gezondheidsrisico's door blootstelling aan schadelijke stoffen zijn helaas op veel terreinen een realiteit. Denk aan luchtvervuiling (fijnstof), oplosmiddelen in water, het gebruik van fossiele brandstoffen en geneesmiddelen. Deze risico's zijn wetenschappelijk onderbouwd en vormen net zo goed een uitdaging. Het is belangrijk om álle bronnen van risico's in perspectief te plaatsen, zonder de landbouwsector eenzijdig aan te wijzen als boosdoener.

6. De Bollenstreek als erfgoed

Tot slot: laten we niet vergeten waarom het hier zo mooi wonen is. De Bollenstreek is uniek in de wereld. Het kleurrijke erfgoed van de bloembollen is een symbool van onze cultuur, innovatie en landschapsbeheer. Als we dat niet waarderen en beschermen, dreigt de Bollenstad: versteend, vergrijsd en zonder agrarische identiteit.

Wie pleit voor een wereld zonder beschermingsmiddelen, doet er goed aan ook stil te staan bij de eigen levensstijl. Kopen we biologische producten? Gebruiken we nog de auto? Geneesmiddelen? Stoken we hout? Biologische principes zijn waardevol, maar vragen ook om consequent gedrag.

Laten we streven naar nuance, samenwerking en eerlijkheid in plaats van simplificatie. Alleen zo komen we tot een realistisch en duurzaam landbouwbeleid, waar gezondheid, milieu én boerenbelang hand in hand gaan.

Met vriendelijke groet,

Namens de Noordwijkse VVD, Desirée van Paridon